

จากคอร์สสัมมนาที่มีผู้สนใจสมัครเรียนมากที่สุดของประเทศ
สู่หนังสือการเงินส่วนบุคคลที่ดีที่สุด **สำหรับคนไทยทุกคน**

พิมพ์ครั้งที่ 10
**ฉบับ
อัปเดต**

คนไทย ฉลาดการเงิน

MONEY LITERACY
SE-ED

inspiration starts here

ศักดา สรรพปัญญาวงศ์

A-ACADEMY

จักรพงษ์ เมษพันธุ์

THE MONEY COACH

ทนอม เกตุอม

TAXBugnoms

ไฮไลท์เล่มนี้
สแกนเลย!

ครบถ้วนทุกประเด็นการเงินส่วนบุคคล

ทั้งการบริหารสภาพคล่อง การจัดการหนี้สิน
การจัดการความเสี่ยง การวางแผนภาษีส่วนบุคคล
การวางแผนเกษียณรวย และการวางแผนเกษียณเร็ว

 ซีเ็ด

คนไทยฉลาดการเงิน – MONEY LITERACY (ฉบับอัปเดต)

โดย จักรพงษ์ เมษพันธุ์

ศักดา สรรพปัญญาวงศ์

ณอม เกตุอม

สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย โดย บริษัท ซีเ็ดยูเคชั่น จำกัด (มหาชน) © พ.ศ. 2565

ห้ามคัดลอก ลอกเลียน ดัดแปลง ทำซ้ำ จัดพิมพ์เนื้อหาและภาพประกอบ หรือกระทำการใด

โดยวิธีการใดๆ ในรูปแบบใดๆ ไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้ เพื่อเผยแพร่ในสื่อทุกประเภท
หรือเพื่อวัตถุประสงค์ใดๆ

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

จักรพงษ์ เมษพันธุ์

คนไทยฉลาดการเงิน MONEY LITERACY (ฉบับอัปเดต). -- กรุงเทพฯ : ซีเ็ดยูเคชั่น, 2565.

352 หน้า.

1. การเงิน. 2. การเงินส่วนบุคคล.

I. ศักดา สรรพปัญญาวงศ์, ผู้แต่งร่วม. II. ณอม เกตุอม, ผู้แต่งร่วม.

III. ชื่อเรื่อง.

332.024

Barcode (e-book) : 9786160845118

ผลิตและจัดจำหน่ายโดย

บริษัท ซีเ็ดยูเคชั่น จำกัด (มหาชน)
SE-EDUCATION PUBLIC COMPANY LIMITED

เลขที่ 1858/87-90 ถนนเทพรัตน แขวงบางนาใต้ เขตบางนา กรุงเทพฯ 10260

โทรศัพท์ 0-2826-8000

หากมีคำแนะนำหรือติชม สามารถติดต่อได้ที่ comment@se-ed.com

SE-ED
inspiration starts here

คำนำฉบับอัปเดต

ย้อนกลับไปเมื่อราว 4-5 ปีก่อน สมัยที่ผม หนอม (TAXBugnoms) และเอ (A-Academy) ยังเดินสายบรรยายให้ความรู้ทางการเงินกับคนไทย ในชื่อหลักสูตร “คนไทยฉลาดการเงิน” ตอนนั้นเราเดินทางไปหลายจังหวัด จัดคอร์สกันไป 20 กว่ารุ่น จนถึงจุดหนึ่งเราเริ่มสงสัยกันว่าเราเดินทางไปสอนได้ทุกจังหวัดหรือเปล่า เพราะดูท่าแล้วไม่น่าจะไหว

และนั่นคือจุดเริ่มต้นของการเขียนหนังสือเล่มนี้ ด้วยหวังว่าจะเป็นตัวช่วยเผยแพร่ความรู้ทางการเงินให้กับคนไทยในอีกช่องทางหนึ่ง ในที่ที่เรายังไม่ได้เดินทางไป (หรือในอนาคตอาจเริ่มไปไม่ไหว) ที่ดีใจมากๆ คือ หนังสือได้รับการตอบรับที่ดี แสดงให้เห็นถึงความสนใจของคนส่วนใหญ่ที่มีต่อเรื่องเงินๆ ทองๆ

มาถึงปีนี้ที่เข้าสู่ปีที่สามของการเดินทางไปบรรยายไม่ได้ เนื่องจากสภาวะโรคระบาด แต่อย่างน้อยเราก็แอบดีใจที่เคยได้ทำงานนี้เอาไว้ และมีความสุขทุกครั้งที่มีหลายคนอ่านแล้วชอบ อ่านแล้วได้ประโยชน์ แถมยังส่งข้อความมาบอกมาให้กำลังใจกัน

จากจุดเริ่มต้นของการเขียนครั้งแรก วันนี้เรื่องราวทางการเงินหลายอย่างเปลี่ยนแปลงไปพอสมควร โดยเฉพาะเรื่องของภาษีและเงินเกษียณ พวกเราเลยอยากปรับปรุงเนื้อหาใหม่ให้เข้ากับยุคทันสมัย เพื่อจะได้เป็นประโยชน์กับทุกๆ คน

แม้จะพยายามมาหลายปี ถึงวันนี้ “ความรู้ทางการเงิน” ก็ยังไม่มีสอน
กันจริงจังในห้องเรียน ก็ได้แต่หวังว่าหนังสือ “คนไทยฉลาดการเงิน- MONEY
LITERACY (ฉบับอัปเดต)” เล่มนี้ จะช่วยเติมสิ่งที่ขาดให้กับทุกคนที่ต้องการ
ความรู้มาจัดการเรื่องเงินในชีวิต

ขอให้ทีมผู้เขียนสมหวังทุกประการด้วยเทอญ

สาธุ!!

จักรพงษ์ เมฆพันธุ์

กนอม เกตุจอม

ศักดา สรรพปัญญาวงศ์

MONEY LITERACY THAILAND

SE-ED

inspiration starts here

I HAVE A DREAM

20 ปีก่อน ผมเรียนจบจากมหาวิทยาลัยพร้อมกับหนี้กว่า 20 ล้านบาท ผมเริ่มต้นหาทางแก้ไขปัญหาของตัวเอง ด้วยภูมิปัญญาเดิมที่ได้มาจากสิ่งที่เรียน โดยมีหลักคิดง่ายๆ ในหัวว่า ถ้าหาเงินได้มากขึ้น เราจะมีเงินใช้หนี้ปลดหนี้ และมั่งคั่งร่ำรวยขึ้นได้ในที่สุด

ด้วยแนวคิดดังกล่าว ผมจึงทุ่มเทเวลาทั้งหมดไปกับการหาเงิน หาเงิน แล้วก็หาเงิน เงินทั้งหมดที่ได้มา สุดท้ายก็หมดไปกับการผ่อนชำระหนี้ แต่นานวันเข้าก็ยังไม่มียะไรดีขึ้น

หนีก่อนแรกที่ทำให้ผมฉลาดเรื่องเงินมากขึ้นก็คือ หนี้บ้านของตัวเอง มูลค่า 1.2 ล้านบาท (บวกดอกเบี้ยตั้งพักอีก 2 แสนบาท) หลังจากอดทนหาเงินแก้ปัญหาอยู่นานร่วม 2 ปี สุดท้ายด้วยความรู้เรื่องเงินเพียงเล็กน้อย ผมสามารถปลดหนี้ก้อนนี้ได้ แถมได้เงินมาอีก 1 ล้านบาท

หลังจากนั้นผมเริ่มต้นศึกษาหาความรู้ทางการเงินอย่างจริงจังมากขึ้น เริ่มปลดหนี้ได้ไวขึ้น สร้างรายได้ได้มากขึ้น แถมยังสร้างทรัพย์สินไปพร้อมๆ กันกับการแก้หนี้ได้อีกด้วย

สุดท้ายผมมีอิสรภาพทางการเงินได้ตั้งแต่อายุ 34 ปี มีรายได้จากทรัพย์สิน และมีภูมิปัญญาเพียงพอที่จะดูแลชีวิตการเงินของตัวเองไปได้ตลอดชีวิต

ทั้งหมดเป็นเพราะ “**ความรู้ทางการเงิน**” ที่ผมเชื่อเสมอว่า เป็นหนึ่งในความได้เปรียบที่ไม่เป็นธรรม เพราะคนที่รู้ ก็จะมีโอกาสในชีวิตที่ดีกว่า ในขณะที่คนไม่รู้ก็ต้องซ้ำและล่าหลัง ที่แย่ก็คือ คนเราไม่ได้มีโอกาสเข้าถึงความรู้นี้ได้ทุกคน

มาถึงวันนี้ผมมีความฝันที่จะทำให้ความรู้ทางการเงินเป็นความรู้ที่ทุกคนเข้าถึงได้ เป็นความได้เปรียบที่เป็นธรรม ที่จะช่วยให้ทุกคนมีโอกาสเข้าถึงความมั่งคั่งที่ผมเชื่อเสมอว่า มันเป็นสิทธิอันชอบธรรมของคนทุกคน

และนั่นคือที่มาของการเริ่มต้นคอร์สสัมมนา **MONEY LITERACY** หลักสูตรการเงินพื้นฐานที่มีคนสนใจลงทะเบียนมากที่สุดของประเทศ และนำมาสู่หนังสือ “**คนไทยฉลาดการเงิน**” ที่อยู่ในมือคุณผู้อ่านทุกคนเล่มนี้ในที่สุด

เรามุ่งมั่นจะเผยแพร่ความรู้การเงินขั้นพื้นฐานนี้ให้กับคนไทยทั่วประเทศ เพราะเราเชื่อว่า ความรู้ทางการเงินที่มากขึ้น จะทำให้คนไทยมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น หมดกังวลเรื่องการเงิน ใช้ชีวิตแบบรู้เท่าทันความคิดและใจตัวเอง เบบางปัญหาทางสังคมอันเป็นผลสืบเนื่องจากปัญหาและความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ และส่งผลกระทบทางบวกต่อประเทศชาติอันเป็นที่รักยิ่งของพวกเราทีมงานทุกคนสืบไป

ขอความมั่งคั่งอย่างยั่งยืนสถิตอยู่กับคนไทยทุกคน

จักรพงษ์ เมษพันธุ์

ณอม เกตุอม

ศักดา สรรพปัญญาวงศ์

MONEY LITERACY THAILAND

SE-ED

inspiration starts here

SE-ED

inspiration starts here

สารบัญ

ภาค 1 ความรู้พื้นฐานทางการเงิน

- THE MONEY COACH -

จักรพงษ์ เมษพันธุ์

บทที่ 1 “เงิน” ไม่ทำให้คุณรวย 15

บทที่ 2 ความฉลาดทางการเงิน 23

บทที่ 3 “ความมั่งคั่ง” สิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ทุกคน 34

บทที่ 4 โมเดลอิสรภาพทางการเงิน 38

ภาค 2 การบริหารสภาพคล่อง

บทที่ 5 ชีวิตพอเพียง 53

บทที่ 6 หาเงินได้ ใช้เงินเป็น 57

บทที่ 7 ทำไมคนรวยยิ่งรวยขึ้น (และคนจนยิ่งจนลง) 73

บทที่ 8 งบประมาณรายวัน 81

บทที่ 9 ปลดหนี้ด้วยความรู้ทางการเงิน 85

ภาค 3 การจัดการความเสี่ยงทางการเงิน

- บทที่ 10 เรื่องโซคร้ายต้องใช้เงิน 103
- บทที่ 11 ชีวิตคนเรามีความเสี่ยงอะไรบ้าง 106
- บทที่ 12 ประกันชีวิต ซื้อเท่าไร แบบไหนดี 117
- บทที่ 13 โรคร้ายแรง ภัยร้ายทั้งชีวิตและการเงิน 123
- บทที่ 14 เงินสำรองเพื่อฉุกเฉิน 128

ภาค 4 การวางแผนภาษีเงินได้ส่วนบุคคล

- TAXBugnoms -

ณอม เกตุเมธ

- บทที่ 15 ก่อนจะไปถึงเรื่องของภาษี 139
- บทที่ 16 ทำความรู้จักกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา 147
- บทที่ 17 รู้จักกับเงินได้อย่างละเอียดพร้อมกับ
เปิดเผยกันชัดๆ ว่าเงินได้ 8 ประเภทมีอะไรบ้าง 158
- บทที่ 18 ค่าใช้จ่ายในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา 169
- บทที่ 19 ยื่นภาษีเมื่อไรและต้องยื่นอะไรบ้าง? 193
- บทที่ 20 บทสรุปของการจัดการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
จากประสบการณ์จริงของตัวเอง 210

ภาค 5 การวางแผนเกษียณรวย

- A-ACADEMY -

ศักดา สรรพปัญญาวงศ์

- บทที่ 21 วันหนึ่งต้องแก่ และคนแก่ยังต้องใช้เงิน 217
- บทที่ 22 ต้องมีเท่าไร... แก่ไปถึงไม่ลำบาก 222
- บทที่ 23 ทำงานใหญ่... ต้องอาศัยเครื่องทุนแรง 231
- บทที่ 24 วิธีการลงทุนที่เรียบง่ายแต่ได้ผลดี : ภาคหลักการ 239
- บทที่ 25 วิธีการลงทุนที่เรียบง่ายแต่ได้ผลดี : ภาคปฏิบัติ 250
- บทที่ 26 แหล่งเงินทุนเกษียณอื่นๆ ที่ไม่ควรมองข้าม :
ภาคเอกชน 264
- บทที่ 27 แหล่งเงินทุนเกษียณอื่นๆ ที่ไม่ควรมองข้าม :
ข้าราชการ 281
- บทที่ 28 กรณีศึกษา : สร้างแผนเกษียณรวย 296
- บทที่ 29 ลู่วัยเกษียณ... ที่เปี่ยมสุข 314

ภาค 6 การวางแผนเกษียณเร็ว

- บทที่ 30 ชีวิตเริ่มต้นตอนอายุ 40 327
- บทที่ 31 การสร้างพอร์ตเกษียณเร็ว 335
- บทที่ 32 รวยเร็วเป็นไปได้ (รวยง่ายๆ ไม่มี) 342

ภาค 1

ความรู้
พื้นฐานทางการเงิน

SE-ED

inspiration starts here

- THE MONEY COACH -

จักรพงษ์ เมษพันธุ์

SE-ED

inspiration starts here

SE-ED

inspiration starts here

“เงิน” ไม่ทำให้คุณรวย

ความเข้าใจผิดทางการเงินอันดับหนึ่งของคนส่วนใหญ่
ก็คือ หาเงินได้มากขึ้น แล้วจะรวยขึ้น

- THE MONEY COACH -

ตลอดระยะเวลาการเป็นโค้ชการเงินมารวม 10 ปี ผมพบความจริง
ข้อหนึ่งที่ถือเป็นความเข้าใจผิดทางการเงินตลอดกาล นั่นก็คือความเชื่อที่ว่า
หาเงินได้มากขึ้น แล้วจะรวยขึ้น

จากสามล้อถูกหวยถึงไฮโรอิมปิก

หลายท่านคงเคยได้ยินข่าวผู้โชคดีถูกลอตเตอรี่รางวัลที่หนึ่ง ที่กลับ
กลายเป็นคนหมดตัวในอีกไม่กี่ปีถัดมากันใช่ไหมครับ เรื่องแบบนี้ไม่ได้เป็น
เพียงโชคร้ายหรือทุกขลาภที่เกิดขึ้นกับผู้โชคดีเพียงบางคนเท่านั้น แต่มัน
เป็นเรื่องที่เกิดซ้ำแล้วซ้ำเล่าอยู่ตลอดเวลา

สองปีก่อนลูกศิษย์ผมคนหนึ่งถูกลอตเตอรี่รางวัลที่หนึ่ง ได้เงินไปหลายสิบล้าน เขาหลังไมค์มาเล่าให้ผมฟังว่า เขาคงไม่ต้องศึกษาเรื่องเงินๆ ทองๆ แล้ว และก็คงไม่ต้องทำงานอีกต่อไปแล้วด้วย เพราะรางวัลที่หนึ่งมีมูลค่าหลายสิบล้าน น่าจะเพียงพอให้เขาใช้จ่ายได้ทั้งชีวิต

วันนั้นผมยืนยันกับเขาว่า อย่าลืมหาความรู้ทางการเงิน และบริหารเงินให้ดี เขาตอบผมกลับทางเพชฌัญญาว่า... โอเค

สองปีผ่านไปไฉเหมือนโกหก เงินหลายสิบล้านก็หมดไปไฉเหมือนโกหกด้วยเช่นกัน เมื่อไม่นานมานี้ ผมได้รับข้อความทางเพชฌัญญาจากเขาอีกครั้ง ที่แปลคือ ข้อความดังกล่าวเป็นข่าวร้าย

เพื่อนของเขาที่มาเรียนคอร์สการเงินของผมด้วยกัน ยังแทบไม่เชื่อในสิ่งที่เกิดขึ้น แถมยังพูดแซวผมด้วยว่า “ตอนเรียนเห็นอาจารย์ยกตัวอย่างคนถูกหวยแล้วกลับไปจนเหมือนเดิม ผมยังคิดว่าอาจารย์ขู่ เพราะอยากให้พวกผมตั้งใจเรียน”

ข้อมูลจากกองสลากเคยระบุไว้ว่า คนถูกลอตเตอรี่รางวัลที่หนึ่งกว่า 90% สู้ตายแล้วต้องกลายกลายเป็นคนจนเหมือนเดิม

SE-ED
inspiration starts here

ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น

ถ้าเงินทำให้คนเรารวย แล้วทำไมผู้โชคริที่ไดเงินตั้งมากมายเหล่านั้นถึงต้องพบกับบทสรุปทางการเงินที่แสนเจ็บปวด

ไม่เพียงเฉพาะเหล่าผู้โชคริดวงเฮงที่ถูกหวยรวยเบอร์ นักกีฬาที่มีชื่อเสียง ดารา นักแสดง หรือนักรื่องหลายๆ คน ก็ประสบปัญหาชีวิตในแบบเดียวกัน

พวกเขาั่งคั่งและทำเงินได้มากในวันที่ยังมีแรงทำงาน แ่่ออกไช่ว่ตามงานต่างๆ ก็ทำเงินได้เป็นกอบเป็นกำ นักกีฬาหลายคนพลกิชีวิตทางการเงินในชั่วข้ามคืน ทันทิที่เ็นที่รู้จักและสร้างชื่อเสียงให้ประเทศ แต่สุดท้ายก็อย่าง

ที่เห็น มีพวกเขาบางคนที่ต้องตกอับ และต้องออกมาประกาศขอรับความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมอาชีพและสาธารณะในช่วงบั้นปลายชีวิต พวกเขาไม่มีเงินที่จะใช้รักษาตัวในยามเจ็บป่วย บางคนไม่มีแม้แต่เงินใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน

เศรษฐีชั่วคราวเหล่านี้ หมดเงินส่วนใหญ่ไปกับการใช้จ่าย บริโภค และสร้างหนี้สิน หรือบางคนก็อาจหมดไปกับการลงทุนที่พวกเขาไม่มีความรู้เพียงพอ จนสุดท้ายต้องกลับมาเริ่มต้นใหม่ และในบางครั้งมันเป็นช่วงเวลาที่ยาวเกินไปเสียแล้ว

ใครไม่เจอกับตัวคงไม่รู้หรอกครับว่า วันที่เงินทองจำนวนมากมันวิ่งมาหานั้น เราจะเป็นเหมือนเศรษฐีชั่วคราวเหล่านี้หรือไม่ ได้ยินได้ฟังก็วิพากษ์วิจารณ์กันไปต่างๆ นานา โง่บ้าง ไม่ฉลาดบ้าง คิดไม่ได้บ้าง

ท้ายที่สุดก็วกกลับมาที่คำถามเดิมที่ว่า เงินทำให้คนเรารวยได้จริงหรือ ถ้าจริง ทำไมเงินถึงแก่งแย่งคนกลุ่มนี้หนักหนาสาหัสเหลือเกิน ให้เงินพวกเขาตั้งมากมาย แล้วก็ปล่อยให้ใช้จ่ายจนหมด แถมบางคนยังจนกว่าเดิมเสียอีก

รายได้ที่มากขึ้น ใช่ว่าจะรวยขึ้น

inspiration starts here

ไม่ต้องมองไปไกลถึงคนถูกหวย นักกีฬาที่มีชื่อเสียง หรือนักแสดง พวกเราท่านๆ ที่ได้เงินเดือนเพิ่มขึ้นทุกปี กระซากเงินเดือนทุกครั้งที่เลื่อนตำแหน่ง หรือย้ายงาน สุดท้ายก็ได้ผลลัพธ์ที่ไม่ต่างกัน นั่นคือ ต่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้นมากแค่ไหน หลายคนก็ยังมีเงินไม่พอใช้ในแต่ละเดือนอยู่ดี

ตอนได้เงินเดือน 15,000 บาท ก็บ่นว่าถ้าได้สัก 20,000 บาทต่อเดือน ชีวิตน่าจะดีขึ้น พอใช้มากขึ้น สุดท้ายพอเงินเดือนขึ้นมาแตะ 20,000 บาท ได้จริง ก็ได้บ่นกันอีก ไม่พอใช้กันอีก

“มนุษย์มีความสามารถพิเศษในการขยับรายจ่ายไปเทียบเท่ารายได้ใหม่ได้เสมอ”* ดูเหมือนจะเป็นคำพูดที่กล่าวได้ไม่ผิดนัก

ยิ่งบางคนเปลี่ยนงาน เลื่อนตำแหน่ง เงินเดือนเพิ่มทีละ 20-30% แต่สุดท้ายก็ไม่มียะไรแตกต่าง ได้เงินเพิ่มมาก หลายคนก็สร้างภาระเพิ่มตามไปด้วย หนักกว่านั้นบางคนแยกไม่ออกระหว่างรายได้ถาวรกับรายได้ชั่วคราว อย่างเช่น ค่าล่วงเวลา (Over Time: OT) หรือคอมมิชชั่น แล้วก็บริหารจัดการยังกับเงินพิเศษเป็นเงินที่จะได้ไปตลอด รีบสร้างภาระเกินรายได้ สร้างรายจ่ายไปเทียบเท่าค่าจ้างรวมเงินพิเศษเหล่านี้

สุดท้าย พอค่าล่วงเวลาปรับลด ยอดคอมมิชชั่นตก ก็อยู่กันไม่ได้ เพราะสร้างรายจ่ายจากหนี้ไว้ท่วมเงินเดือนแล้ว ร้อนถึงบริษัทต้องเข้ามาช่วย บางรายหนักกว่านั้น ถึงขั้นต้องหนี ต้องออกจากงาน เพราะหลีกเลี่ยงการติดตามจากเจ้าหนี้

เงินทำให้เรารวยจริงหรือ มีเงินมากขึ้นแล้วจะรวยขึ้นสบายขึ้นจริงหรือ ถ้าจริง ทำไมทุกครั้งที่เรามีรายได้เพิ่ม ได้เงินเข้ากระเป๋าเพิ่ม หลายคนก็ยังไม่มียกเลิกหนี้สินอยู่ดี

inspiration starts here

มีเงิน แต่ไม่มีความรู้ ก็มีแต่ร้อนใจ

ครั้งหนึ่งในรายการวิทยุด้านเศรษฐกิจและการเงินของคลื่นแห่งหนึ่ง คุณผู้หญิงวัยประมาณ 40 ปี โทร. เข้ามาเพื่อสอบถามข้อมูลการลงทุนกับผู้ดำเนินรายการ ถึงความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นกับกองทุนรวมที่เธอลงทุนอยู่

* ดัดแปลงจากกฎของพาร์กินสัน (Parkinson's Law, or The Rising Pyramid) ที่ว่า “เพื่อให้งานเสร็จสิ้น งานจะขยายออกไปจนเต็มเวลาที่มีอยู่เสมอ” – ผู้เขียน

เธอเล่าว่า ตัวเธอมีเงินกว่าสิบล้านบาท เป็นมรดกที่เธอได้รับจากครอบครัว ทั้งหมดถูกเก็บไว้ในรูปหน่วยลงทุนกองทุนรวม เธอกระวนกระวายใจมาก และถามผู้ดำเนินรายการว่า เธอควรทำอย่างไรกับกองทุนเหล่านี้ดี จะขายหน่วยลงทุนแล้วเก็บไว้ในรูปเงินสดดีหรือไม่ เพราะได้ข่าวว่าเศรษฐกิจโลกกำลังจะประสบปัญหาในไม่ช้า

ผู้ดำเนินรายการคุ้ยสอบถามรายละเอียดกองทุนของเธอ พบว่ามันเป็นกองทุนรวมตลาดเงิน (Money Market Fund) ซึ่งเป็นกองทุนที่มีผลตอบแทนแทบจะเทียบเท่ากับเงินฝาก ความเสี่ยงต่ำ เพราะลงทุนในตราสารหนี้ระยะสั้นที่อายุตราสารเหลือไม่เกิน 1 ปี

การสนทนาเดินทางมาได้ร่วม 5 นาที ผู้ดำเนินรายการถามเธอกลับไปว่า รู้หรือไม่ว่าเงินของเธออยู่ในทรัพย์สินอะไร แล้วรู้หรือไม่ว่าความเสี่ยงมันมากน้อยแค่ไหน เธอเงียบไม่ตอบอะไรกลับมา และที่ออกจะเป็นตลกร้ายอยู่สักหน่อยก็คือ พอถามกันไปมา สุดท้ายได้ความว่า แม้แต่มูลค่าหน่วยลงทุน (Net Asset Value - NAV) คืออะไร เธอยังไม่รู้เลย

หลังพยายามให้ความรู้กันอยู่นาน ก่อนหมดเวลารายการ เธอยิงคำถามเด็ดใส่ผู้ดำเนินรายการว่า “ฉันไม่ได้สนใจว่าตอนนี้เงินฉันอยู่ในอะไร สิ่งที่คุณอยากรู้ตอนนี้คือ เงินสิบล้านของฉันจะหายไปหรือเปล่า”

ในฐานะผู้ฟัง ผมแอบคิดไปว่า นี่ถ้าเธอนำเงินไปลงทุนในกองทุนหุ้นซึ่งมีความเสี่ยงและผันผวนมากกว่านี้ ไม่รู้เหมือนกันว่าเธอจะเป็นอย่างไร แต่รับประกันได้ว่า ประสาทกินมากกว่านี้แน่นอน

“เงิน” ทำให้คนเรารวยจริงหรือ ถ้ารวย ทำไม่มีเงินเยอะแล้วยังต้องปวดหัว และเป็นทุกข์กับเรื่องเงินมากขนาดนี้

“เงิน” มองไม่เห็นด้วยตา

ชาวนาคนหนึ่งดีใจเนื้อเต้นเมื่อได้รับข้อเสนอขอซื้อที่ 10 ไร่ของตน ด้วยเงินจำนวน 10 ล้านบาท เพราะเงินจำนวนมากขนาดนั้นไม่ได้ทำกันง่ายๆ และถ้ารอเพียงแค่ปลูกข้าวขายเหมือนเช่นในปัจจุบันก็คงอีกนานกว่าจะได้เงินมากมายขนาดนี้ เงินสด 10 ล้านบาท แลกกับความสบายและความเสี่ยงจากลมฟ้าอากาศนานปีการ ช่างคุ้มค่าเสียเหลือเกิน

ในอีกฝั่งหนึ่ง นายทุนผู้เสนอซื้อที่เล็งเห็นประโยชน์จากที่ดินนั้นว่าสามารถเนรมิตเป็นสนามกอล์ฟและรีสอร์ทสุดหรูในพื้นที่ที่ไม่ห่างจากตัวเมืองมากนัก แถมยังอยู่ใกล้กับถนนอีกด้วย เงิน 10 ล้านบาทที่จ่ายไป เทียบอะไรไม่ได้กับการทำให้ภาพจึกชอร์วของโครงการพันล้านเสร็จสมบูรณ์

ที่ดินผืนเดียวกันแต่ทำเงินได้แตกต่างกัน เป็นเพราะคนสองคนเห็นภาพและประโยชน์ของมันแตกต่างกัน ดังที่คำเขาว่า **“เงิน” มองไม่เห็นด้วยตา แต่มองเห็นด้วยความคิด** คนที่ฉลาดเรื่องการเงินมากกว่า ก็จะมองเห็นและสร้างประโยชน์จากทรัพย์สินที่ดินมีได้มากกว่า ในกรณีดังกล่าวนี้ ต่อให้ชาวนา รู้ว่านายทุนจะนำที่ของตนไปสร้างเป็นสนามกอล์ฟ และอาจขอต่อราคาที่ดินของตัวเองให้สูงขึ้น แต่เชื่อเถอะว่า ด้วยความฉลาดทางการเงินที่แตกต่างกัน ย่อมทำให้แผนสำรองของคนทั้งสองคนนี้ต่างกันไปด้วย

ผมยกตัวอย่างนี้ ไม่ใช่เพื่อสนับสนุนแนวคิดนายทุน หรือปลาใหญ่กินปลาเล็ก แต่ผมอยากนำเสนอสองประเด็นจากเรื่องดังกล่าวคือ **หนึ่ง** เรื่องของ **เงินที่มองเห็นด้วยความคิด** และ **สอง** **เรื่องของความฉลาดทางการเงิน**

ในกรณีดังกล่าว ผมไม่ได้หวังว่าชาวนาคนนี้จะขายที่ได้ถูกหรือแพง แต่ผมกำลังสงสัยว่า เขามีแผนจัดการกับเงิน 10 ล้านของเขาอย่างไร เพื่อให้เงินก้อนนี้เป็นทรัพย์สินที่จะสร้างผลตอบแทนเพียงพอที่จะดูแลชีวิตของชาวนาคนนี้และครอบครัว แทนที่ดินที่กำลังจะหายไป

น่าเสียดายที่ตอนจบของกรณีศึกษานี้เป็นเรื่องเศร้าเหมือนเศรษฐีข้ามคืนทั่วไป แต่ก็ยังไม่ถึงกับเป็นโศกนาฏกรรม เพราะสุดท้ายชาวอเมริกันยังเหลือเงินเล็กน้อยพอที่จะซื้อที่แปลงเล็กๆ แปลงใหม่ในต่างจังหวัด และอยู่กินตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เลี้ยงดูตัวเองและครอบครัวให้อยู่รอดได้

เงินทำให้คนเรารวยขึ้นจริงหรือ ถ้าจริง ทำไมคนสองคนถึงมองเห็นความร่ำรวยในมุมมองที่ต่างกัน และสร้างเงินได้แตกต่างกันจากทรัพย์สินชิ้นเดียวกัน

ความฉลาดทางการเงิน

กฎแห่งเงินกล่าวไว้ว่า “เงิน” จะวิ่งสู่ระดับ “ความฉลาดทางการเงิน” ของคนคนนั้น พูดให้เข้าใจได้ง่ายๆ ก็คือ “เงิน” จะอยู่กับคนที่มีความฉลาดทางการเงินสูงๆ และหลีกเลี่ยงจากคนที่ขาดความฉลาดทางการเงินนั่นเอง

มีบางคนกล่าวว่า “เงิน” เหมือนของไหล ที่วิ่งย้ายจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งได้เสมอ ดังนั้น ในเวลาที่เงินไหลมาอยู่กับเรา หลายคนก็อาจคิดเอาว่าตัวเองร่ำรวย ซึ่งจริงๆ แล้วไม่ใช่เลย เงินมันแค่เปลี่ยนที่อยู่เท่านั้น เพราะถ้าหากเจ้าของมันไม่ฉลาดพอ (แสดงออกได้ด้วย **การใช้จ่ายโดยไม่ยั้งคิด ชีวิตไม่มีเงิน** ล้ำรอง เก็บออมแบบไม่เคยชนะเงินเฟ้อ หรือลงทุนแบบเสียค่าโง่ ฯลฯ) เงินก็พร้อมที่จะย้ายที่อยู่ไปยังที่ใหม่ อยู่กับเจ้าของใหม่ ที่มีความฉลาดทางการเงินสูงกว่าเจ้าของเดิมของมัน (เช่น คนที่รู้จักวางแผนการใช้จ่าย วางแผนการออม และลงทุนในสิ่งที่รู้จักและเข้าใจเป็นอย่างดี ฯลฯ)

ดังนั้น คำตอบสุดท้ายของความมั่งคั่งร่ำรวยคือ **ความฉลาดทางการเงิน** เท่านั้น (ย้ำว่าเท่านั้น) ยิ่งในยุคปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคที่มีความผันผวนทางการเงินสูง ปรากฏการณ์เด็ดดอกไม้สะเทือนถึงดวงดาวเกิดขึ้นระลอกแล้วระลอกเล่า จากวิกฤติการณ์การเงินในเอเชีย ปี 2540 วิกฤติภาคการเงินสหรัฐอเมริกา และอีกหลายต่อหลายครั้งที่จะตามมาในอนาคต ล้วนแล้วแต่ส่งผลถึงเศรษฐกิจประเทศของเรา และกระเป๋าสตางค์ของพวกเราอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ไม่ใช่ทรัพย์สิน หรือเครื่องมือทางการเงินใดๆ ที่จะทำให้คุณมั่งคั่งร่ำรวย แต่มันคือ ความฉลาดทางการเงินเท่านั้น ที่จะช่วยให้คุณบริหารจัดการรายได้ รายจ่าย เงินออม และเงินลงทุนของคุณเองได้อย่างเหมาะสม และพร้อมจะรับมือกับทุกสถานการณ์ในอนาคต

การมีเงินมากมายเพียงอย่างเดียวนั้นไม่สามารถทำให้คุณร่ำรวยได้ เพราะสุดท้ายเงินจะวิ่งตามระดับความฉลาดทางการเงินของเจ้าของมันอยู่ดี ถ้าคุณมีความฉลาดทางการเงินน้อย มีเงินมากแค่ไหนก็หมดได้ ตรงกันข้าม หากคุณมีความฉลาดทางการเงินสูง เงินที่คุณมีก็จะค่อยๆ เพิ่มขึ้นตามระดับความฉลาดทางการเงินที่สูงขึ้น

ในบทต่อไปจากนี้ เราจะพูดคุยกันถึงความฉลาดทางการเงินที่จะช่วยสร้างและสะสมความมั่งคั่งให้กับพวกเราทุกคน ถ้าคุณพร้อมแล้ว เรามาเริ่มต้นเรียนรู้ไปด้วยกันเลยครับ

SE-ED

inspiration starts here

บทที่ 2

ความฉลาดทางการเงิน

“หากคุณไม่จัดการเงินของตัวเองให้ดี วันหนึ่งเงินจะจัดการชีวิตคุณ”

SE-ED

- THE MONEY COACH -

จากเนื้อหาในบทก่อนหน้านี้ เราได้พูดถึงเงินและความฉลาดทางการเงิน
กันไปแล้ว และคุณก็ได้เรียนรู้แล้วด้วยว่า

- “เงิน” ไม่ได้ทำให้คุณรวย และ
- “ความฉลาดทางการเงิน” เท่านั้นที่จะทำให้คุณรวยได้

ทีนี้เรามาดูกันดีกว่าว่า เจ้าความฉลาดทางการเงินที่ว่านี้ มันประกอบ
ไปด้วยอะไรบ้าง เพื่อว่ารู้แล้วจะได้มั่งคั่งร่ำรวยกับเขาเสียที

ความฉลาดทางการเงิน

ความฉลาดทางการเงินประกอบด้วยทักษะที่สำคัญ 4 ด้าน ได้แก่

1. การหารายได้
2. การใช้จ่าย
3. การออม
4. การลงทุน

การหารายได้ (Earning)

การสร้างหรือหารายได้ ถือเป็นทักษะแรกที่สำคัญที่คนเราทุกคนต้องมี เพราะก่อนที่จะบริหารจัดการเงินกันได้นั้น เราต้องมีเงินรายได้กันเสียก่อน ซึ่งโดยปกติแล้วรายได้ก็จะมาจากความรู้ความสามารถของเรานี้แหละ

Learning (การเรียนรู้) มาก่อน Earning (การหารายได้)

ทักษะในการสร้างหรือหารายได้ วัดกันที่ความสามารถในการหาเงินให้เพียงพอใช้จ่ายตามรูปแบบชีวิต (ไลฟ์สไตล์) ของแต่ละบุคคล ดังนั้น จึงเป็นการยากที่จะเปรียบเทียบว่า ใครมีทักษะนี้มากกว่ากันโดยการวัดจากจำนวนเงินที่ทำได้ เพราะต้องพิจารณาด้วยว่า วิถีชีวิตที่คนคนนั้นต้องการเป็นอย่างไร

วิถีชีวิตที่หรูหรา ฟุฟ่า ก็ต้องการทักษะในการสร้างรายได้แบบหนึ่ง ในขณะที่ชีวิตเรียบง่าย ก็อาจต้องการทักษะในการสร้างรายได้ที่ไม่ต้องมาก แค่มีกิน มีใช้ มีเหลือเก็บ ก็อาจเพียงพอแล้ว

ลูกศิษย์ผมคนหนึ่งรับราชการ เงินรายได้ต่อเดือนไม่กี่หมื่นบาท แต่พอกิน มีเหลือเก็บ และเหลือลงทุนต่อได้ทุกเดือน แบบนี้ก็ถือว่าเป็นคนที่มีทักษะในการหารายได้เหมาะสมกับไลฟ์สไตล์

ในทางตรงกันข้าม มีอีกหลายคนที่ทำเงินได้มากกว่า แต่กลับไม่ค่อยจะพอใช้ และแทบไม่มีเงินเหลือเก็บเลย ซึ่งนั่นก็เป็นเพราะพวกเขามีค่าใช้จ่ายที่มากเกินไป และมีความสามารถในการหารายได้ไม่สอดคล้องกับรูปแบบชีวิตที่ต้องการ เพราะฉะนั้น หาได้มาก ใช่ว่าจะมีทักษะในการหารายได้ได้ดี มันต้องมีตัววัดเปรียบเทียบกับ

อีกตัวชี้วัดหนึ่งที่ใช้วัดความสามารถในการหารายได้ก็คือ แหล่งที่มาของรายได้ ซึ่งหากพิจารณาจากวิธีสร้างรายได้ เราสามารถแบ่งแหล่งของรายได้ออกเป็น 2 แหล่งสำคัญคือ

1. รายได้จากการทำงาน (Active Income) คือ รายได้ที่เราต้องอุทิศเวลาของเราทำงานเพื่อแลกผลตอบแทน เช่น เงินเดือน คอมมิชชั่น โบนัส ค่าจ้าง ฯลฯ

2. รายได้จากทรัพย์สิน (Passive Income) คือ รายได้ที่เกิดจากการทำงานเพื่อครอบครองทรัพย์สิน แล้วให้ทรัพย์สินสร้างรายได้ให้กับเราอีกต่อหนึ่ง ถือเป็นรายได้ที่ช่วยผ่อนแรงให้กับเราได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวันที่ต้องหยุดทำงาน ตัวอย่างรายได้จากทรัพย์สินแสดงดังตาราง

ทรัพย์สิน	รายได้จากทรัพย์สิน
เงินฝาก พันธบัตร หุ้นกู้	ดอกเบี้ย
กองทุนรวม หุ้น	เงินปันผล
อสังหาริมทรัพย์ ทรัพย์สินให้เช่า	ค่าเช่า
ธุรกิจ	กำไร/เงินปันผล
ทรัพย์สินทางปัญญา	ค่าลิขสิทธิ์

เพื่อสร้างอัตราเร่งสู่ความมั่งคั่งและเป็นการป้องกันความเสี่ยงทางการเงินไปพร้อมๆ กัน คนเราควรมีรายได้จากทั้งสองแหล่ง ทั้งจากการทำงานและจากทรัพย์สิน เพราะยิ่งเรามีรายได้จากหลายทางมากเท่าไร (Multi-income Stream) เราก็จะมั่งคั่งได้เร็วขึ้น และยังเป็นการป้องกันความเสี่ยง หากรายได้ทางใดทางหนึ่งหายไปอีกด้วย

เช่น หากเราเป็นพนักงานประจำ แต่รู้จักแบ่งเวลาและจัดสรรทุน ไปลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ให้เช่าและลงทุนหุ้น ควบคู่กันไปกับการทำงานประจำ แบบนี้นอกจากเงินเดือนที่ได้รับในแต่ละเดือนแล้ว เราก็จะได้ค่าเช่าและเงินปันผล เป็นรายได้ประจำต่อเนื่องด้วยอีกทางหนึ่ง

เหตุผลหนึ่งที่ผมมองว่า การหาเงินได้เยอะไม่ถือว่ามีทักษะในการสร้างรายได้สูงกว่า ก็เพราะไม่ยากให้เด็กรุ่นใหม่หลงทางกับการเปรียบเทียบแต่จำนวนเงิน มองหาแต่งงานเงินเดือนสูงๆ โดยไม่มองถึงโอกาสในการสร้างรายได้ในอนาคต ไม่เลือกงานหรือทำงานเพื่อเรียนรู้ และหาหนทางเพื่อสร้างงานหรือธุรกิจของตัวเองในอนาคต ซึ่งมีโอกาสที่จะทำรายได้ได้สูงกว่าในวันข้างหน้า

สำหรับคนในช่วงอายุ 20-30 ปี ผมมักใช้ตัววัดอีกตัวหนึ่งพิจารณาประกอบด้วย นั่นคือ **การใช้เวลา** ให้เป็นประโยชน์ โดยคนที่แบ่งจ่ายเวลาไปกับสิ่งที่มีคุณค่า มักจะได้รับผลตอบแทนที่มีค่าสูงกลับมาในอนาคตเสมอ เพียงแต่มันอาจจะยังไม่ตอบแทนกลับมาในรูปตัวเงินในทันที

สมัยทำงานประจำ ผมเองแบ่งเวลาในช่วงหลังเลิกงานค่อยๆ สร้างธุรกิจส่วนตัว นอกจากนั้นในวันเสาร์ยังรับจ้างเป็นที่ปรึกษาโรงงานต่างๆ โดยอาศัยความรู้จากการทำงานและการศึกษาดำรงต่างประเทศเพิ่มเติม จนในวันนี้ผมมีธุรกิจเป็นของตัวเองสามกิจการ จากประสบการณ์การใช้เวลาวางในช่วงสมัยที่อายุน้อยนั่นเอง

โดยสรุป ทักษะในการหารายได้ วัดกันที่ปริมาณเงินที่ทำได้เทียบกับรูปแบบชีวิตที่ต้องการ และช่องทางสร้างรายได้ประกอบกัน โดยคนที่มีทักษะในการหารายได้ที่สูง ก็หาเงินได้เพียงพอกับความต้องการ และหาเงินได้หลายช่องทาง โดยมีส่วนหนึ่งเป็นรายได้ที่มาจากทรัพย์สินด้วย สำหรับน้องๆ ที่อายุในช่วง 20-30 ปี การใช้จ่ายเวลาก็สามารถเป็นตัววัดแนวโน้มความสำเร็จทางการเงินของคุณได้ด้วยเช่นเดียวกัน

การใช้จ่าย

ทักษะข้อนี้ดูเหมือนจะเป็นเรื่องง่ายๆ สำหรับใครหลายๆ คน บ้างก็ว่าไม่จำเป็นต้องสอนต้องเรียน ก็ใช้เงินจ่ายเงินกันเป็นทุกคน ในความเป็นจริงแล้วไม่ใช่เลยครับ ตัวเลขดัชนีสำคัญๆ ในประเทศน่าจะเป็นตัวชี้วัดในเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดี ทั้งระดับหนี้ครัวเรือน อัตราการออม เลยไปถึงเปอร์เซ็นต์ของคนไทยที่มีเงินสะสมพอใช้หลังเกษียณ

เพราะตราบไต่ยังมีชีวิต ก็ยังมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายและใช้เงิน รายจ่ายบางอย่างเป็นรายจ่ายที่ต้องจ่ายทุกวัน (อาทิ ค่าอาหาร ค่าเดินทาง ฯลฯ) รายจ่ายบางอย่างอาจต้องมีการเตรียมการและวางแผนกันล่วงหน้าเป็นปี (อาทิ จ่ายเรื่องการแต่งงาน ไปเรียนต่อ ฯลฯ) รายจ่ายบางอย่างเป็นรายจ่ายที่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียว (อาทิ ค่าใช้จ่ายทองเที่ยว และสังสรรค์ ฯลฯ) ในขณะที่รายจ่ายบางอย่างเกิดขึ้นต่อเนื่องยาวนาน (เช่น รายจ่ายจากหนี้สินต่างๆ) คนที่ไม่รู้ไม่เข้าใจ สุดท้ายก็มักจะประสบปัญหาทางการเงินจากการใช้จ่ายของตัวเอง

“การใช้จ่ายของคุณในวันนี้ คือเครื่องกำหนดอนาคตทางการเงินของคุณในอีก 15-20 ปีข้างหน้า”

- THE MONEY COACH -

ทั้งนี้หัวใจสำคัญของการบริหารการใช้จ่ายก็คือ การบริหารสิ่งที่เรียกว่า “สภาพคล่อง” หรือพูดให้ง่ายก็คือ บริหารเงินให้เพียงพอในแต่ละเดือน และมีเหลือสะสมไว้ต่อสำรองใช้จ่าย รวมถึงต่อยอดในอนาคต ซึ่งเครื่องมือสำคัญในการช่วยบริหารจัดการค่าใช้จ่ายก็คือ **การจัดทำงานการเงิน** ทั้งในส่วนของการประมาณการและการจดบันทึก ซึ่งเราจะเรียนรู้ได้ในบทต่อไปของหนังสือเล่มนี้

ในส่วนของตัวเองวัดทักษะในการใช้จ่ายก็คือ **เงินคงเหลือต่อเดือน (Bottom Line)** โดยถ้าเป็นบวก แสดงว่ามีเงินเหลือจากการใช้จ่าย ก็ถือเป็นเรื่องดี แต่ถ้าติดลบหรือไม่มีเหลือเลย ก็ถือว่าเป็นเรื่องที่ต้องปรับปรุง

การออม

การออมเป็นอีกหนึ่งทักษะที่ดูเหมือนเป็นเรื่องง่าย แต่ในความเป็นจริงแล้วไม่ใช่เลย เหตุผลที่การออมเป็นหนึ่งในทักษะที่สำคัญทางการเงิน ก็เพราะความร่ำรวยหรือความมั่งคั่งนั้น เป็นเรื่องของกระแส (หรือสังคม) มิใช่เรื่องที่เกิดขึ้นเพียงชั่วข้ามคืน ดังนั้น คนที่อยากรวย ต้องรู้จักวิธีการสะสมเงินให้เป็นสังเกตได้จากมหาเศรษฐีทุกคนบนโลกที่ล้วนแล้วแต่มีนิสัยการออมเป็นพื้นฐานทั้งสิ้น คนที่หาเงินได้เท่าไรก็ใช้หมด ต่อให้หาได้มากขึ้น ก็ยังใช้หมดอยู่ดี

ไม่ต่างอะไรกับคนที่พยายามดักน้ำด้วยถังที่มีรูรั่ว ต่อให้ถังใหญ่แค่ไหน แต่หากมีรูมีช่องโหว่อยู่เต็มไปหมด ยังไงก็ต้องรั่วไหลระหว่างทางอยู่ดี และยากที่จะสะสมน้ำให้เต็มเพื่อไว้ใช้วันข้างหน้าได้

ดังนั้น หากมุ่งหวังความมั่งคั่ง ต้องเริ่มที่จะรู้จักออม โดยสร้างนิสัย **ออมก่อนใช้จ่าย** แทนจะใช้จ่ายให้เหลือแล้วค่อยออม และออมให้ได้ขั้นต่ำ **อย่างน้อย 10% ของรายรับก่อนหักค่าใช้จ่าย** และถ้าจะให้ดีควรทำให้เป็นอัตโนมัติ ด้วยวิธีการผูกบัญชีรายได้กับบัญชีเงินออม และตัดเข้าบัญชีทันทีในวันที่ได้รับเงินเข้ามา แล้วค่อยใช้จ่ายในส่วนที่เหลือ

ทั้งนี้โดยเบื้องต้น ผมแนะนำให้คนเรามีตะกร้าเงินออมอย่างน้อย 3 ตะกร้า ดังนี้

1. ตะกร้าเงินสำรองเพื่อฉุกเฉิน ใช้สำหรับสะสมเงินไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน มีขนาดตะกร้าอย่างน้อยเท่ากับ 6 เท่าของรายจ่ายรวมต่อเดือน

2. ตะกร้าเงินเกษียณ ใช้สำหรับสะสมเงินทีละน้อยๆ เริ่มสะสมตั้งแต่วันที่มียรายได้ไปจนถึงวันที่หยุดทำงาน โดยใช้เครื่องมือทางการเงินที่ให้ผลตอบแทนสูง เพื่อเตรียมเงินไว้ใช้จ่ายยามเกษียณ

3. ตะกร้าเงินลงทุน ใช้สำหรับสะสมเงินเพื่อลงทุนสร้างอัตราเร่งสู่ความมั่งคั่ง

ส่วนอัตราการออมในแต่ละตะกร้าจะจัดสรรให้เป็นอย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการของแต่ละบุคคล โดยเรียงลำดับความสำคัญจากตะกร้าเงินสำรองเพื่อฉุกเฉินก่อนเป็นลำดับแรก

สำหรับตัวชี้วัดในเรื่องทักษะการออมนั้น คืออัตราส่วนเงินออมต่อรายได้ ซึ่งคนทั่วไปควรมีสัดส่วนนี้ไม่น้อยกว่า 10% ซึ่งก็หมายความว่า คนเราไม่ควรออมเงินในแต่ละเดือนได้ต่ำกว่า 1 ใน 10 ส่วนของเงินที่หาได้นั่นเอง

การลงทุน

การลงทุนถือเป็นทักษะที่สำคัญไม่แพ้ทักษะทางการเงินอื่นๆ เพราะเป็นการสร้างพลังทวี (Leverage) ให้เงินออมของเราออกเงยพอกพูนเพื่ออนาคตในวันข้างหน้า

เหตุผลที่คนในยุคปัจจุบันหลีกเลี่ยงการลงทุนไม่ได้ เป็นเพราะอัตราดอกเบี้ยตอบแทนเงินฝากที่ลดลงอย่างน่าเกลียด จากดอกเบี้ยเงินฝาก

ออมทรัพย์ที่ระดับ 5% และฝากประจำที่ระดับ 10-13% ในยุคปี พ.ศ. 2536-2540* ซึ่งสามารถทำให้คนประสบความสำเร็จทางการเงินได้อย่างง่ายดาย เพียงแค่ฝากเงินเพียงอย่างเดียว ลดระดับลงเหลือประมาณ 0.25-0.5% อย่างเช่นในปัจจุบัน (ข้อมูล ณ วันที่ 8 มีนาคม 2565)

และนั่นทำให้คาถาการเงินแบบเดิมๆ ที่ว่า ทำงานหนัก เก็บออมเงิน กลายเป็นคาถาทางการเงินตกยุคไปเสียแล้ว ด้วยอัตราดอกเบี้ยเงินฝากในยุคปัจจุบัน คนเราไม่สามารถพึ่งพามันเพื่อไปถึงเป้าหมายทางการเงินได้อีกต่อไป และนั่นคือเหตุผลที่คนยุคใหม่จะหลีกเลี่ยงการลงทุนไม่ได้

จากเดิมที่การลงทุนมีความเสี่ยง ในปัจจุบันการไม่รู้จักรลงทุนบ้างเลยนั้น น่าจะมีความเสี่ยงมากกว่าเสียแล้ว

อย่างไรก็ดี หัวใจสำคัญของการลงทุนให้ประสบความสำเร็จ ไม่ใช่เราจะหยิบจับเครื่องมือการลงทุนใดก็ได้ แต่เราต้องมีความรู้และความเข้าใจใน แต่ละเครื่องมือการลงทุนเป็นอย่างดีด้วย

และที่สำคัญไม่แพ้กันก็คือ การรู้จักตัวเอง รู้จักเป้าหมายทางการเงิน ของตัวเอง เข้าใจระดับความเสี่ยงที่ตัวเองยอมรับได้ และที่อาจฟังดูตลก แต่ถือเป็นปัจจัยหนึ่งในความสำเร็จก็คือ การรู้จักจิตของตัวเองต่อเครื่องมือการลงทุนประเภทต่างๆ

โลกยุคใหม่ไม่ใช่ยุคของ High Risk High Return แต่เป็นยุคของ **High Understanding High Return** หรือ **ยิ่งคุณรู้จักและเข้าใจสิ่งที่คุณลงทุน มากเท่าไร คุณยิ่งมีโอกาสสร้างผลตอบแทนจากการลงทุนของคุณได้มากเท่านั้น** ดังนั้น ก่อนที่จะเริ่มลงทุนในเครื่องมือหรือทรัพย์สินใด สิ่งแรกที่ผู้ลงทุนทุกคนควรทำก็คือ ศึกษาหาความรู้ในเครื่องมือ นั้นเป็นอันดับแรก

* ข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย - ผู้เขียน

โดยตัวชี้วัดทักษะด้านการลงทุนก็คือ การบริหารอัตราผลตอบแทนให้เป็นไปตามแผนการลงทุนที่วางไว้ ซึ่งแน่นอนว่า มีทั้งในเรื่องการจัดสรรเงินลงทุน จัดสรรผลตอบแทน และที่สำคัญไม่แพ้กันก็คือ การบริหารจัดการความเสี่ยงจากการลงทุนของตัวเอง

ความสมดุล คือ ความมั่งคั่ง

ทักษะทางการเงินทั้ง 4 ด้านข้างต้น เป็นทักษะที่ต้องมีให้ครบถ้วนทุกด้าน จะขาดด้านใดด้านหนึ่งไม่ได้ เพราะจะทำให้เกิดความไม่สมดุล

ยกตัวอย่างเช่น หากคุณเป็นคนที่หารายได้ได้มาก แต่ไม่รู้จักรับมือกับเงินและเก็บออม มีเท่าไรก็ใช้จนหมด อย่างนี้สุดท้ายก็คงไม่มีทางมั่งคั่งได้ เพราะหาได้เท่าไร ก็จ่ายให้คนอื่นจนไม่เหลือให้ตัวเองเลย

หรือคุณอาจเป็นคนหารายได้ได้มาก บริหารค่าใช้จ่ายได้ดี เก็บออมได้เยอะ แต่ไม่รู้จักรลงทุนเลย อย่างนี้ก็จะทำให้เสียโอกาสในการเพิ่มความมั่งคั่ง หรือในอีกด้านหนึ่ง หากมีการนำเงินไปลงทุนในทรัพย์สินที่ตัวเองไม่รู้จักรักและไม่เข้าใจ เงินที่เก็บออมมากก็มีสิทธิหมดไปหรือกลายเป็นศูนย์ได้เช่นกัน

ด้วยเหตุนี้ ผู้ที่มุ่งหมายความมั่งคั่งทุกคนจึงจำเป็นต้องมีทักษะทางการเงินให้ครบทั้ง 4 ด้าน จะขาดด้านใดด้านหนึ่งไปไม่ได้เป็นอันขาด

ทดสอบทักษะทางการเงินของคุณเอง

ปิดท้ายบทนี้ เรามีแบบทดสอบความฉลาดทางการเงิน หรือ Money Literacy Test มาฝากกัน คุณผู้อ่านลองพิจารณาโจทย์คำถามแต่ละข้อ แล้วเลือกตอบสิ่งที่ตรงกับลักษณะของตัวเองมากที่สุดลงในโจทย์แต่ละข้อ จากนั้นลองรวมคะแนนและตรวจสอบทักษะทางการเงินของคุณดูครับ

ข้อใดตอบว่า “ใช่” ก็ขอแสดงความยินดีด้วยนะครับ และขอให้คงรักษาไว้ แต่ถ้าข้อใดตอบว่า “ไม่ใช่” แนะนำให้รีบปรับปรุงครับ

Money Literacy Test		ใช่	ไม่ใช่
1.	ฉันมีแหล่งที่มาของรายได้มากกว่า 1 ทาง ในระดับที่ทดแทนกันได้		
2.	ฉันมีรายได้จากทรัพย์สิน (อสังหาริมทรัพย์ให้เช่า, เงินปันผลจากหุ้นและกองทุนรวม และธุรกิจ ฯลฯ) ที่ได้อย่างต่อเนื่องเป็นประจำ		
3.	รายได้จากทรัพย์สินของฉัน (Passive Income) เพิ่มขึ้นทุกๆ ปี		
4.	ฉันรู้อัตราภาษีเงินได้ของตัวเอง และยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้ตัวเอง		
5.	ฉันรู้วิธีการประหยัดภาษีด้วยสิทธิลดหย่อน มากกว่า 3 ช่องทาง		
6.	ฉันกำหนดงบรายรับ-รายจ่ายในแต่ละเดือน และทำได้ตามที่ตั้งไว้		
7.	แผนการใช้จ่ายของฉันดีมาก เพราะไม่ค่อยมีรายจ่ายเซอร์ไพรส์ในแต่ละเดือน		
8.	ทุกครั้งที่ใช้จ่าย “ความจำเป็น” คือเกณฑ์สำคัญที่สุดในการตัดสินใจซื้อ		
9.	ฉันจ่ายบิลค่าน้ำ ไฟ โทรศัพท์ บัตรเครดิต และเงินกู้ทุกประเภทตรงเวลาทุกครั้ง		
10.	ฉันตรวจสอบรายการใช้จ่ายบัตรเครดิตกับใบเสร็จที่เก็บไว้ ทุกครั้งที่ได้รับใบแจ้งหนี้		
11.	ฉันจ่ายหนี้บัตรเครดิตเต็มจำนวนทุกเดือน		

SE-ED
inspiration starts here

Money Literacy Test		ใช่	ไม่ใช่
12.	ฉันมีหนี้บริโภค (หนี้บัตรเครดิต/ผ่อนสินค้า/สินเชื่อส่วนบุคคล ฯลฯ) ไม่เกิน 20% ของรายรับในแต่ละเดือน		
13.	ฉันรู้วิธีคิดดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้ทุกประเภท (บ้าน/รถ/บัตรเครดิต/สินเชื่อบุคคล)		
14.	ฉันป้องกันความเสี่ยงทุกประเภทไว้พร้อมแล้ว (ชีวิต/สุขภาพ/รายได้/ทรัพย์สิน/รถยนต์ ฯลฯ)		
15.	ฉันรู้วงเงินประกันทั้งหมดทุกรายการ และมันครอบคลุมทุกความเสี่ยงที่ฉันมี		
16.	ฉันเก็บเงินอย่างน้อย 10% ของรายรับทั้งหมดที่ทำได้		
17.	ฉันมีเงินสำรองพอใช้จ่ายได้เกิน 6 เดือน		
18.	ฉันวางแผนสำหรับการเกษียณอายุไว้เรียบร้อยแล้ว		
19.	ฉันแยกเงินออมสำรองฉุกเฉิน และเงินออมเพื่อการลงทุนออกจากกัน		
20.	ฉันรู้ตัวเองว่าสามารถรับความเสี่ยงจากการลงทุนได้มากแค่ไหน		
21.	ฉันรู้จักทรัพย์สินเพื่อการลงทุน และสามารถเปรียบเทียบระดับความเสี่ยงของทรัพย์สินแต่ละประเภทได้เป็นอย่างดี		
22.	ฉันไม่ลงทุนในทรัพย์สินที่ฉันไม่รู้จัก ฉันเลือกลงทุนเฉพาะในสิ่งที่ฉันมีความรู้และความเข้าใจอย่างแท้จริง		
23.	ฉันสามารถจัดพอร์ตการลงทุนได้ด้วยตัวเอง		
24.	ผลตอบแทนการลงทุนโดยเฉลี่ยของฉันเป็นไปตามแผนที่วางไว้ และทำให้พอร์ตการลงทุนของฉันเติบโตขึ้นทุกปี		
25.	ฉันมีอิสรภาพทางการเงิน (รายได้จากทรัพย์สินของฉันมากกว่ารายจ่ายรวม)		

SE-ED
inspiration starts here

บทที่ 3

“ความมั่งคั่ง”

สิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ทุกคน

ครั้งหนึ่งผมได้รับอีเมลเขียนมาสอบถามเรื่องการวางแผนการเงินกับผม เธอเล่าว่าปัจจุบันเธอมีรายได้จากการทำงานเดือนละ 25,000 บาท ใช้จ่ายเดือนละ 15,000 บาท เหลืออีก 10,000 บาท เธอเก็บออมทั้งหมดรวมถึงโบนัสในแต่ละปีด้วย โดยเธอไม่มีหนี้บริโภคเลย

เธอเริ่มเก็บเงินสำรองเพื่อฉุกเฉินเป็นอันดับแรก และแค่ปีเดียวเธอก็มีเงินสำรองครบ 6 เดือนสบายๆ จากนั้นก็เริ่มแบ่งเงินไปสะสมในกองทุนหุ้นเดือนละ 5,000 บาท อีก 5,000 บาทก็เก็บสะสมไว้รอลงทุน

ล่าสุดเธอเพิ่งจะลงทุนบ้านเช่าราคา 1.2 ล้านบาทในต่างจังหวัด เก็บค่าเช่าหักค่าใช้จ่ายและเงินผ่อนแล้ว เหลือเงินสดเข้ากระเป๋า 2,000 บาทต่อเดือน หลังอ่านเรื่องราวทั้งหมด ผมตอบอีเมลกลับไปด้วยความชื่นชมว่าบริหารเงินได้ดีมาก และขอให้รักษาวินัยแบบนี้ต่อไป

หลังจากนั้นไม่นานเธออีเมลกลับมาอีกครั้ง ขอบคุณผมที่อ่านอีเมลและตอบกลับเธอ พร้อมเล่าว่าเธอเป็นแฟนพันธุ์แท้ของผม และชอบผลงานเขียนของผมมาก อ่านแล้วเอาไปใช้ได้จริงกับชีวิต เสียตายที่เธอไม่กล้ามาเรียนกับผม เธอบอกว่าคิดแล้วคิดอีก คิดอยู่นานว่าอยากเรียนแต่ก็ไม่กล้ามาเรียนเสียที่

นี่คือหนังสือการเงินส่วนบุคคล ที่เขียนเพื่อคนไทยทั้งประเทศ

ผมเชื่อเสมอว่า “ความมั่งคั่งเป็นสิทธิของทุกคน”
และความฉลาดทางการเงิน คือเครื่องมือที่จะพาคนไทยไปถึง
ความมั่งคั่งนั้น หนังสือเล่มนี้ก็คือ ความพยายามเล็กๆ ของผม
ที่จะทำในสิ่งที่เชื่อให้เป็นความจริง

- THE MONEY COACH -

ผมมีความภูมิใจอยู่ 2 เรื่องสำหรับผลงานหนังสือเล่มนี้
เรื่องแรกคือ การได้ร่วมงานกับโค้ชหนุ่ม THE MONEY COACH
และน้องเอ A-ACADEMY ซึ่งทั้งคู่ต่างเป็นคนที่ขับเคลื่อน
ความฉลาดทางการเงินให้กับคนไทยมาโดยตลอด
ส่วนความภูมิใจอีกเรื่องหนึ่งคือ ผมเชื่อว่าใครก็ตามที่อ่านจบ
และลงมือทำอย่างจริงจัง เขาจะกลายเป็นอีกคนหนึ่งที่
ช่วยขับเคลื่อนความฉลาดทางการเงินให้กับคนไทยอย่างแน่นอน

- TAXBugnoms -

SE-ED

inspiration starts here

ทิศทางนั้นสำคัญกว่าความเร็ว... เพราะเมื่อทิศทางถูกแล้ว
หากเรามุ่งมั่นเดินไปอย่างไม่หยุดหย่อน ย่อมจะถึงเส้นชัยจนได้
ผมมั่นใจว่าหนังสือ *คนไทยฉลาดการเงิน* เล่มนี้
จะช่วยให้คุณเข้าใจเรื่องเงินอย่างรอบด้าน และสามารถวางแผน
เส้นทางสู่การมีฐานะที่มั่นคงและอิสรภาพทางการเงินได้ด้วยตัวเอง

- A-ACADEMY -

www.se-ed.com

sbc fans

SE-ED Publisher

พร้อมจำหน่ายในรูปแบบ

- ☒ e-book (PDF)
- ☐ e-book (EPUB)
- ☐ audiobooks

- ☒ ปกอ่อน
- ☐ LARGE PRINT
(ตัวอักษรขนาดใหญ่)

ISBN 978-616-08-4511-8

9 786160 845118

229 บาท

การเงิน การลงทุน-ทั่วไป